

SEKTÖREL MEVZUAT DÜZENLEMELERİ BÜLTENİ

Türkiye, Avrupa ile Ticaretinde Kullandığı "Bilgisayarlı Transit Sistemi"nin Yeni Fazına Geçiyor

Tıbbi Amaçlı Gıdalara Periyodik Kontrol Faaliyeti Düzenlemesi Getirildi

LPG Piyasası Lisans Başvurularında "EPDK Başvuru Sistemi" Değişikliği Yapıldı

Yeniden Değerleme Oranı Açıklandı

Kurumlar Vergisi Kanunu Kapsamında Bazı İstisna Oranları Değiştirildi

Tütün Mamullerine İlişkin Usul ve Esaslarda Düzenlemeye Gidildi

Bazı Forkliftler ile Yük Arabalarının İthalatında Gözetim Uygulanacak

Bankayla Ödeme Zorunluluğunda Tutar 30 bin TL'ye Yükseltildi

EPDK, Son Kaynak Tedarik Tarifesi Tebliği'nde Değişikliğe Gitti

Liman Çıkış Belgelerine İlişkin Esaslar Düzenlendi

TCMB'den Türk Lirası Mevduatta Artışla Uyumlu Sadeleşme Adımları

Fruktoz ve Glukoz Şurubunun Piyasaya Arzında Yeni Düzenleme Yapıldı

Ayçiçeği Tohumu İthalatında Vergiler Düşürüldü

Yurt Dışından Postayla Gelen Eşyanın Gümrük Kıymetine Nakliye Giderleri de Eklenecek

Sivil Hava Meydanları ve Limanların Güvenlik Stratejilerine İlişkin Esaslar Düzenlendi

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamındaki Projelerin Tamamlanma Süresi Uzatıldı

Türkiye, Avrupa ile Ticaretinde Kullandığı "Bilgisayarlı Transit Sistemi"nin Yeni Fazına Geçiyor

16 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) (Seri No: 4)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Transit Rejimi) (Seri No: 16)** de ortak ve ulusal transit rejimlerinde kullanılan Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemine (NCTS) ilişkin düzenlemeler yer aldı.

Tebliğ'de, kara, hava ve deniz yoluyla yapılan taşımalarda kullanılacak sembollerden beyanlara, tutulacak kayıtlardan "TR" sembolünün kullanımına kadar uygulamalar aktarıldı. Türkiye'de 17 Kasım 2024 tarihinden itibaren bu sistemin 5'inci aşaması olan NCTS Faz-5'e geçiş yapacak. Halihazırda kullanılan NCTS Faz-4'ün yerini alacak yeni sistemle çeşitli konularda iyileştirmeler sağlanmış olacak.

Liman Çıkış Belgelerine İlişkin Esaslar Düzenlendi

17 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile yönetmeliğin liman çıkış belgesine ilişkin hükümleri yeniden düzenlendi. Buna göre, yolcu gemileri ile kruvaziyer gemiler hariç gezi, spor ve eğlence amaçlı turizm faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere ait özel ve ticari yatılara, gezi amaçlı teknelere, dalabilir deniz turizmi araçlarına ve diğer deniz turizmi araçlarına liman çıkış izni, Deniz Turizmi Yönetmeliği hükümleri kapsamında seyir izin belgesiyle verilecek. Bu durumda seyir izin belgesi liman çıkış belgesi yerine geçecek.

Liman çıkış belgesine ilişkin denetimlerde, geminin asgari gemi adamı donatımını gösteren yeterliklere uygunluğuna bakılacak. Denetimlerde, gemi adamı donatımında asgari emniyet belgesi geçerliliği, personel sayısının sağlanıp sağlanmadığı ile gemi adamlarının yeterlik ve uzmanlık belgelerinin geçerliliği kontrol edilecek.

EPDK Son Kaynak Tedarik Tarifesi Tebliği'nde Değişikliğe Gitti

16 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ** ile son kaynak tedarik tarifesinde düzenleme yapıldı. Buna göre, Tebliğ'in 6. maddesinin üçüncü ve altıncı fıkralarında yapılan değişiklik kapsamında, yüksek tüketimli tüketiciler için son kaynak tedarik tarifesi, ilgili dönemde serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için onaylanmış tek zamanlı perakende satış tarifesinden düşük olamayacak. Kademeli tarifenin uygulanmakta olduğu tüketici gruplarında ise bu kıyaslama için yüksek kademeli tarife esas alınacak.

Tebliğ'de yapılan bir başka düzenlemeyle, tüketicilere yapılacak bilgilendirme yöntemleri de güncellendi. Daha önce "kısa mesaj ve/veya elektronik posta gönderilmesi suretiyle" ifadesi kullanılırken, bu yöntemler yerine artık "kalıcı veri saklayıcısıyla veya yazılı" bildirim yapılması zorunlu hale getirildi. Ayrıca, ilgili maddede yapılan bir diğer değişiklikle, bildirimlerin 15 gün içinde kalıcı veri saklayıcı veya yazılı şekilde yapılacağı belirtildi.

Öte yandan, Tebliğin 5. fıkrasına eklenen yeni hükümlerle, son kaynak tedarikini etkileyen tüketici veya tüketici grubu değişikliklerinde lisans sahibi şirketlere gerekli bilgi ve belgeleri talep etme yetkisi verildi.

TCMB'den Türk Lirası Mevduatta Artışla Uyumlu Sadeleşme Adımları

22 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ** ile Türk Lirası mevduat hesaplarına uygulanan zorunlu karşılık oranları ile yabancı para (YP) mevduat için TL cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık oranı değiştirildi.

Kısa vadeli TL mevduatta yüzde 15 olan oran yüzde 17'ye çıkarılırken, YP mevduat için TL tesis oranı da yüzde 5'ten yüzde 4'e indirildi. Zorunlu karşılıklar, 6 Aralık 2024'te tesis edilecek. Tüzel kişi TL mevduat payı hedefi kaldırıldı. Kur korumalı mevduatın (KKM) TL'ye geçişine ve yenilenmesine ilişkin toplam hedef de yüzde 75'ten yüzde 70'e indirildi.

Tıbbi Amaçlı Gıdalara Periyodik Kontrol Faaliyeti Düzenlemesi Getirildi

21 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **Beşeri Tıbbi Ürünlerin ve Özel Tıbbi Amaçlı Gıdaların Piyasa Kontrolü Hakkında Yönetmelik** ile Piyasa Kontrol Planlama Kurulu tarafından, ruhsatlandırılmış veya izin verilmiş olan, hâlihazırda piyasada bulunan ürünler ile etkin maddeler için belirli periyotlarla uygulanan piyasa kontrol faaliyetleri düzenlendi. Yönetmelikle, Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu (TİTCK) tarafından ruhsatlandırılmış veya izin verilmiş beşeri tıbbi ürünler ile özel tıbbi amaçlı gıdaların piyasada istenen etkililik, güvenilirlik ve kalitede bulunmasını temin etmek amacıyla yapılacak piyasa kontrol faaliyetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmesi amaçlandı.

Yönetmelik, kurum tarafından ruhsatlandırılmış veya izin verilmiş beşeri tıbbi ürünler ve bunların üretiminde kullanılan etkin maddeler ile özel tıbbi amaçlı gıdaların piyasa kontrol faaliyetlerine yönelik iş ve işlemleri kapsıyor. Majistral ilaçlar ise kapsam dışında tutuldu.

Piyasa Kontrol Planlama Kurulu tarafından aşağıda yer alan risk parametreleri esas alınarak piyasa kontrol programına alınacak ürünler ve etkin maddeler belirlenecek:

- Ürünün etkililik, güvenilirlik ve kalitesine yönelik Kuruma ulaşan ulusal veya uluslararası bildirimlerin veya farmakovijilans verisinin bulunup bulunmadığı,
- Üretim yerinin İyi Üretim Uygulamaları (Good Manufacturing Practice-GMP) uyum seviyesi,
- Ürün ile ilgili evvelce geri çekme işlemi uygulanıp uygulanmadığı, uygulandı ise sınıf ve seviyesi,
- Ürünün ruhsatlı olduğu ülkelerdeki varsa geri çekme verileri,
- Müfettişler tarafından gerçekleştirilen denetimler sonrasında yapılan öneriler,
- Ürün ile ilgili ruhsatlandırma iş ve işlemlerine ilişkin varsa bildirimler,
- Ürünün evvelce piyasa kontrol programına alınıp alınmadığı,
- Ürünün farmasötik şekli ve steril ürün olup olmadığı,
- Ürünün biyolojik/biyoteknolojik ürün olup olmadığı,
- Ürünün varsa ruhsatlı ve piyasada olduğu ülke verileri,
- Ürünün varsa kullanım verileri,
- Kurumun gerek gördüğü diğer risk parametreleri.

LPG Piyasası Lisans Başvurularında "EPDK Başvuru Sistemi" Değişikliği Yapıldı

23 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile LPG piyasasında lisans, lisans tadil ve süre uzatım başvurularında aykırılıklar veya eksikliklerin on iş günü içerisinde giderilmesi, başvuru sahibine, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başvuru Sistemi üzerinden elektronik ortamda da bildirilmesi kararlaştırıldı. Daha önce böyle bir durumda bildirim yalnızca yazılı olarak yapılıyordu. Lisans başvurusunun kurul kararıyla reddedilmesi durumunda da ret gerekçeleri başvuru sahibine yazılı ya da EPDK Başvuru Sistemi üzerinden elektronik ortamda bildirilecek.

LPG dağıtıcı lisansı sahipleri, LPG taşıma faaliyetini teknik düzenlemelere, ilgili ve diğer mevzuata uygun yapmak, LPG taşımasında kullanacağı tüp taşıma araçları hariç kara yolu taşıma araçlarını lisanslarına işlenmeksizin taşıt bildirim talep girişi yaparak elektronik ortamda EPDK'ye bildirecek.

Bu durum daha önce Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği kapsamında EPDK'ye bildiriliyordu. Bu karar, 1 Mart 2025 itibarıyla yürürlüğe girecek.

Aynı yönetmelikteki "Birleşme, bölünme ve devralma" madde başlığı "Birleşme ve bölünme" şeklinde değiştirildi. Ayrıca, LPG dağıtıcı lisansı sahibi şirketlerin birleşmesi veya bölünmesi durumunda LPG otogaz bayi/bayilerinin dağıtıcı bilgisinin, resen tadil edilmesine karar verildi.

Lisans sahiplerinin temel hak ve yükümlülüklerine ilişkin maddeye ise fıkra eklendi. Buna göre, LPG dağıtıcı ve LPG depolama lisansı sahibi bir tüzel kişinin ortaklık yapısında, yönetim organı ile üst düzeyde temsil ve ilzama yetkili olanlarında değişiklik olması halinde lisans sahibi, değişikliğin gerçekleşmesinden veya değişikliğin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanması gereken bir değişiklik olması durumunda Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmasından itibaren en geç altı ay içerisinde bu durumu ilgili belgelerle birlikte EPDK'ye bildirecek.

Öte yandan, EPDK, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Tadili ve Süre Uzatımı Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgelere İlişkin Kurul Kararı'nda da değişikliğe gitti.

Fruktoz ve Glukoz Şurubunun Piyasaya Arzında Yeni Düzenleme Yapıldı

23 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Türk Gıda Kodeksi Şeker Tebliği (Tebliğ No: 2022/10)**'nde **Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/35)** ile fruktoz ve glukoz şurubu gibi ürünlerin piyasaya arzında ürün adlarının yanında parantez içinde elde edildikleri kaynak belirtmek zorunda olacak.

Tebliğ, şekerlerin hazırlanması, işlenmesi, muhafaza edilmesi ve piyasaya arzını sağlamak üzere bu ürünlere ilişkin usul ve esasları belirliyor.

Değişiklikle tebliğ kapsamındaki ürünlerin etiketlenmesine ilişkin hüküm düzenlendi. Buna göre, 'dekstroz veya dekstroz monohidrat', 'dekstroz veya susuz dekstroz', fruktoz, 'glukoz şurubu veya glukoz-fruktoz şurubu veya fruktoz-glukoz şurubu' ve 'kurutulmuş glukoz şurubu veya kurutulmuş glukoz-fruktoz şurubu veya kurutulmuş fruktoz-glukoz şurubu' ürünlerinin piyasaya arzında ürün adlarını takiben parantez içinde elde edildikleri kaynak yazılacak.

Yeniden Değerleme Oranı Açıklandı

27 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (574)** ile yeniden değerlendirme oranı 2024 yılı için % 43,93 olarak tespit edildiği bildirildi. Çeşitli vergi ve harçlarla ilgili kanunlarda, vergi, harç ve ceza tutarlarının her yıl yeniden değerlendirme oranı kadar artması öngörülüyor.

Ayçiçeği Tohumu İthalatında Vergiler Düşürüldü

27 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 9166)** ile yağlık ayçiçeği tohumu ithalatında yüzde 27 olarak uygulanan gümrük vergisi yüzde 12 olarak revize edildi.

Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 9167) ile yağlık ayçiçek tohumu ve ham ayçiçek yağı için tanımlanan tarife kontenjanı kapsamındaki ithalatta yüzde 8 olarak uygulanan gümrük vergisi oranı sıfırlandı.

Kurumlar Vergisi Kanunu Kapsamında Bazı İstisna Oranları Değiştirildi

27 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının (e) Bendinde Yer Alan İstisna Oranının Değiştirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 9160)** ile iştirak hisseleri, kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından elde edilen kazançlara uygulanan istisna oranı yüzde 75'ten yüzde 50'ye düşürüldü.

Yurt Dışından Postayla Gelen Eşyanın Gümrük Kıymetine Nakliye Giderleri de Eklenecek

27 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 9168)** ile yurt dışından sipariş edilen ürünlerin fiyatına kargo masrafları da dahile dilecek. Toplamda bedel 30 Euro’yu aşarsa gümrük işlemlerinin takibi için gümrük müşavirliği hizmeti alınması gerekecek.

Tütün Mamullerine İlişkin Usul ve Esaslarda Düzenlemeye Gidildi

27 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **Tütün Mamullerinin Üretim Ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile tütün mamullerinin kayıt dışı üretim ve ticaretinin önlenmesine yönelik usul ve esaslarda düzenleme yapıldı.

Buna göre;

- Tütün Mamulleri, Makaron, Yaprak Sigara Kağıdı ve Alkollü İçkilerde Ürün İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliği" uyarınca kurulan "Ürün İzleme Sisteminin kapsamı genişletildi.
- Makine çalışma testi, ürün denemesi ve deneme üretiminde test bandrol kullanılması şartı getirildi. Üretim tarihi ve kodlama bilgisinin birim paket üzerine üretim esnasında basılması ve üretim tarihiyle bandrol aktivasyon tarihinin uyumlu olması zorunlu oldu.
- Faaliyetine son verilen üretim tesisinde bulunan makineler, ham maddeler, ürünler ve bandroller için nasıl işlem yapılacağı belirlendi.

Ayrıca Yönetmelikte, tütün ithali, sadece tütün mamulleri üreten firmalar ve tütün işleme tesisi bulunanlar tarafından yapılabileceği ve ihraç edilecek tütün mamullerinde, yurt içi piyasaya arz edilen mamulat çeşidinin birim paket ve grupman ambalajı kullanılmayacağı belirtildi.

Sivil Hava Meydanları ve Limanların Güvenlik Stratejilerine İlişkin Esaslar Düzenlendi

27 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 9173)** ile sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında güvenlik stratejilerini belirlemek, koordinasyonunu ve uygulanmasını takip etmek amacıyla oluşturulan Merkez Güvenlik Kurulunun çalışma esasları belirlendi.

Buna göre, sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında güvenlik stratejilerini belirlemek, koordinasyonunu ve uygulanmasını takip etmek amacıyla oluşturulan Merkez Güvenlik Kurulu, yılda iki defa toplantı yapacak. Kurul, iki ayda bir veya gerekli hallerde toplanıyordu. Kurulun ve hava meydanlarında oluşturulan Güvenlik Komisyonunun sekreteryası Göç İdaresi Başkanlığınca yürütülecek. Denizcilik konularının da Kurul gündemine gelecek olması nedeniyle Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) referansları yönetmelik kapsamına alındı.

Düzenlemeyle, sivil havacılık başta olmak üzere, tüm ulaşım modlarına yönelik genel güvenlik stratejisinin belirlenmesi, koordinasyonun sağlanması ve uygulanmasının takip edilmesi için oluşturulan yapının güçlendirilmesi ve gelişen ihtiyaçlara göre güncellenmesi sağlandı.

Bazı Forkliftler ile Yük Arabalarının İthalatında Gözetim Uygulanacak

29 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/12)** ile bazı forkliftler ile kaldırma ve elleçleme tertibatı olan yük arabalarının ithalatında gözetim uygulanması kararlaştırıldı.

Buna göre, bazı forkliftler ile kaldırma ve elleçleme tertibatı olan yük arabalarının ithalatında birim gümrük kıymetleri kilogram başına olmak üzere 4 ila 8 dolar arasında değişen tutarlarda gözetim uygulanacak. Söz konusu ürünler, İthalat Genel Müdürlüğünün düzenleyeceği gözetim belgesiyle ithal edilebilecek.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamındaki Projelerin Tamamlanma Süresi Uzatıldı

29 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2023/51)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/42)** ile kırsal kalkınma destekleri kapsamındaki tarıma dayalı yatırım projelerinin tamamlanma sürelerinde değişiklik yapıldı. Buna göre, mücbir sebepler hariç, hibe sözleşmesinin imzalandığı takvim yılının kasım ayının son iş günü olan projelerin tamamlanma süresi 30 Nisan 2025'e kadar uzatıldı.

Bankayla Ödeme Zorunluluğunda Tutar 30 bin TL'ye Yükseltildi

30 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazete’de yer alan **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 459)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 575)** ile tüketiciler için mal veya hizmet alımlarına ait ödemelerin banka ve finans kurumları aracılığıyla yapılması zorunluluğu 7 bin liradan 30 bin liraya yükseltildi.

Öte yandan, belgeleme zorunluluğu kapsamında (mükellef olmayanlar hariç) yabancılar ve Türkiye ikameti olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğunda da değişikliğe gidildi. Uygulama kapsamında, düzenlenecek faturalarda yabancıların veya Türkiye ikameti olmayan gerçek kişilerin pasaport numaralarının yazılması şartı bulunuyor. Düzenlemeyle artık pasaportların bir suretinin de faturanın ekine konulması gerekmeyecek. Tahsil edilen tutarların, tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlara yatırılması zorunluluğu da aranılmayacak.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ
sektorelpolitikalar@tim.org.tr